فصا ۷ ماشینهای پشتهای

در این فصل ماشینهای پشتهای (Pushdown Automata) بررسی میشود و خصوصیات آنها مورد بحث قرار می گیرد. ماشینهای پشتهای قدرت بیشتری نسبت به ماشینهای متناهی دارند که یکی از تفاوتهای عمده آنها داشتن حافظه نامحدود است که به طریق خاصی می توان از آن خوانده و در آن نوشت.

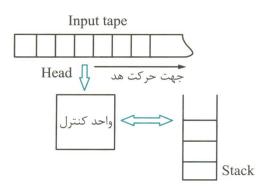
در فصلهای گذشته دیدیم که زبانهای منظم توسط دستهای از ماشینها که ماشین متناهی بودند پذیرفته می شوند. دستهای دیگر از زبانها، زبانهای مستقل از متن نام دارند که زبانهای منظم را دربردارند. این دسته از زبانها با وجود سادگی توسط ماشینهای $L = \left\{a^n b^n : n \geq 0\right\}$

ماشینهای پشته ای (Pushdown Automata)

دیاگرام یک ماشین پشتهای را میتوان به صورت روبهرو در نظر گرفت:

یک ماشین پشتهای(PDA) می تواند مانند یک ماشین متناهی (FA) باشد با کمی تغییرات:

۱. یک (stack) به طول نامحدود به عنوان یک منبع ذخیرهسازی به آن اضافه کنید. البته هنوز دسترسی به دادههای پشته محدود است به دلیل اینکه نوع دسترسی به پشته به صورت Last-In-First-Out

پشته (جایی که اشاره گر پشته به آن اشاره می کند) دسترسی داریم؛ بنابراین ماشین نمی تواند به نمادهای داخل پشته دسترسی داشته باشیم، ابتدا باید دو نماد از بالای پشته دسترسی داشته باشیم، ابتدا باید دو نماد از بالای پشته دسترسی داشته باشیم، ابتدا باید دو نماد و بالای پشته خارج کنیم، سپس نماد سوم را برداشته و دو نماد قبلی را دوباره داخل پشته قرار دهیم.

۲. عملکرد توابع انتقال بر اساس نماد ورودی و نماد بالای یشته بیان میشوند.

٣. توابع انتقال، نماد بالاي پشته را با يک رشته جايگزين مي کنند؛ بنابراين بايد قادر باشيم عمل زير را روي پشته اعمال کنيم:

ماشینهای یشتهای در دو نوع قطعی (DPDA) و غیر قطعی (NPDA) وجود دارند.

ماشین پشتهای غیر قطعی (Nondeterministic Pushdown Automata)

ماشین پشتهای غیر قطعی (NPDA) را به صورت زیر نشان میدهند:

$$M = (Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, z, F)$$

که در آن:

Q: مجموعهای محدود از وضعیتهای ماشین

 Σ : الفبای ورودی

 Γ : مجموعهای محدود از نمادهایی که داخل پشته می توانند قرار گیرند و به نام الفبای پشته نامیده می شود.

q₀: وضعیت اولیه ماشین

z: نماد اولیه پشته که همیشه در شروع کار در پشته قرار دارد.

F: مجموعهای محدود از وضعیتهای پذیرش (پایانی) ماشین

 δ : تابع انتقال

$$\delta: Q \times \left(\Sigma \cup \{\lambda\} \right) \times \Gamma \to Q \times \Gamma^*$$
 زيرمجموعه متناهى از

به عنوان نمونه تابع انتقال زیر را در نظر بگیرید:

$$\delta(p,a,b) = (q,x)$$

q این تابع انتقال نشان می دهد که ماشین از وضعیت p با خواندن حرف a در ورودی و دیدن حرف b در بالای پشته به حالت a می رود و a را از پشته حذف کرده و به جای آن رشته a را قرار می دهد. این تابع انتقال را می توان به صورت گرافیکی زیر بیان کرد:

$$p$$
 $x,y/\alpha$ q

تعریف: توصیف آنی (instantaneous description) یک ماشین پشتهای توسط سه تایی (q, w, u) نشان داده می شود که در آن q یک حالت از ماشین، w رشته ورودی و u محتوای پشته است.

تعریف: حرکت از یک توصیف آنی به یک توصیف آنی دیگر توسط نماد ⊢ بیان می شود؛ بنابراین حرکت:

$$(q_1,aw,bx) \vdash (q_2,w,yx)$$

در صورتی ممکن خواهد بود که:

$$(q_2, y) \in \delta(q_1, a, b)$$

و همچنین حرکت توسط صفر یا بیشتر مرحله را توسط نماد * - نشان میدهند؛ بنابراین:

$$(q_1, w_1, x_1) \vdash^* (q_2, w_2, x_2)$$

نشان دهنده حرکت طی چندین مرحله از یک توصیف آنی به یک توصیف آنی دیگر است.

زبان پذیرفته شده توسط ماشین پشتهای (PDA)

زبان پذیرفته شده توسط ماشین پشتهای M به صورت زیر بیان می شود:

$$L\left(M\right)\!=\!\left\{w\in\Sigma^{*}\left|\left(q_{0},w,z\right)\!\vdash_{M}^{*}\left(p,\lambda,\alpha\right),p\in F,\alpha\in\Gamma^{*}\right\}\right.$$

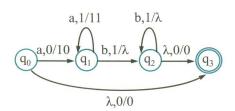
بدین معنا که اگر وضعیت اولیه ماشین پشته ای q_0,M و رشته ورودی w و علامت سر پشته z باشد، رشته w توسط ماشین پشته ای که اگر وضعیت اولیه ماشین بعد از اتمام ورودی در یک حالت نهایی مانند v قرار گیرد و محتوای پشته رشته ای مانند

 Γ^* باشد (به این معنی که محتوای پشته در پذیرفته شدن یا نشدن رشته ورودی اهمیتی ندارد)، α میتواند هر مقداری از α باشد و تنها چیزی که مهم است این است که رشته ورودی تمام شده و ماشین در وضعیت پایانی قرار دارد. نوع دیگر از پذیرش رشته توسط یک ماشین پشتهای بدین گونه است که هنگامی که رشته ورودی تمام می شود و ماشین در یک وضعیت پایانی قرار می گیرد، محتوای پشته نیز حتماً باید خالی باشد:

$$N0M = \left\{ w \in \Sigma^* \, | \, \left(q_0, w, z_0 \right) \vdash \stackrel{*}{M} \left(p, \lambda, \lambda \right), p \in F \right\}$$

بنابراین تعریف، پذیرش رشته در حالت خالی شدن پشته می گویند.

نکته: می توان نشان داد که دو تعریف ارائهشده، با یکدیگر معادل اند. بنابراین برای هر PDA مانند M در حالت قرار گرفتن در وضعیت پایانی یک PDA مانند \hat{M} در حالت خالی شدن پشته وجود دارد که $L(M) = N(\hat{M})$.

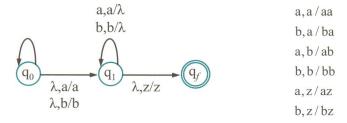

مثال ۱: ماشین روبهرو نشان دهنده یک ماشین پشته ای غیر قطعی است که زبان $\left\{a^nb^n\mid n\geq 0\right\}$ را میپذیرد. (نماد انتهای پشته $n\geq 0$ است)

مثال ۲: ماشین زیر نشان دهنده یک ماشین پشتهای غیر قطعی است که زبان $\left\{w\in\sum^{*}\mid n_{a}\left(w\right)=n_{b}\left(w\right)\right\}$ را میپذیرد.

مثال ۳: ماشین زیر نشان دهنده یک ماشین پشته ای غیر قطعی است که زبان $\left\{ww^{R}\mid w\in\Sigma^{+}\right\}$ را می پذیرد.

ماشین پشتهای قطعی (Deterministic Pushdown Automata)

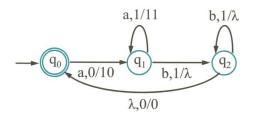
ماشین پشتهای غیرقطعی باشد و همچنین دو $M = \left(Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, z, F\right)$ را قطعی می گوییم اگر طبق تعریف ماشین پشتهای غیرقطعی باشد و همچنین دو شرط زیر در آن برقرار باشد:

 $b \in \Gamma, a \in \Sigma \cup \{\lambda\}, q \in Q$ برای هر

اد کارم عنصر باشد. کارگر دارای یک عنصر باشد. $\delta(q,a,b)$.۱

۲. اگر $\delta(q,\lambda,b)$ تهی نباشد، آن گاه $\delta(q,c,b)$ باید به ازای هر $\delta(q,\lambda,b)$ خالی باشد.

L = L(M) موجود باشد به گونهای که L = L(M) تعریف: زبان L موجود باشد به گونهای که است تعریف: زبان L

مثال ۴: ماشین زیر نشان دهنده یک ماشین پشتهای قطعی است که زبان $\left\{a^nb^n\mid n\geq 0\right\}$ را میپذیرد. (نماد انتهای پشته 0 است)

مثال ۵: زبان $\left\{a^nb^n\mid n\geq 0\right\}\cup\left\{a^nb^{2n}\mid n\geq 0\right\}$ یک زبان مستقل از متن قطعی نیست زیرا نمی توان برای آن یک ماشین پشته ای قطعی طراحی کرد؛ ولی این زبان در دسته زبانهای مستقل از متن قرار دارد.

تعریف: یک گرامر مستقل از متن LL(k) نامیده می شود اگر برای هر رشته متعلق به زبان آن بتوان با داشتن k حرف از ورودی (از چپ به راست) یک اشتقاق چپ گرای یکتا برای آن تولید کرد.

نکته: دو حرف L در تعریف بالا یکی نشان دهنده پردازش رشته ورودی از چپ به راست و دیگری نشان دهنده امکان تولید یک اشتقاق چپ گرا است.

مثال ۶: گرامر زیر یک گرامر (LL(1) است:

G:

 $S \rightarrow aSb \mid \lambda$

مثال ۷: گرامر زیر به ازای هیچ kای یک گرامر (LL(k نیست:

G:

 $S \rightarrow SS \mid aSb \mid \lambda$

مثال ۸: گرامر زیر که همان زبان گرامر مثال ۷ را تولید می کند، یک گرامر (LL(1) است:

G:

 $S \rightarrow aSbS \mid \lambda$

مثال ۹: گرامر زیر یک گرامر (LL(2) است:

G:

 $S \rightarrow aSb \mid ab$

مثال ۱۰: گرامر زیر به ازای هیچ kای یک گرامر (LL(k) نیست:

G:

G:

 $S \rightarrow SS \mid aSb \mid ab$

مثال ۱۱: گرامر زیر که همان زبان گرامر مثال ۱۰ را تولید می کند، یک گرامر $\mathrm{LL}(1)$ است:

 $S \rightarrow aS_1bS_1$

 $S_1 \rightarrow aS_1bS_1 \mid \lambda$

مثال ۱۲: گرامر زیر یک گرامر (LL(3) است:

G:

 $S \rightarrow S_1 \mid S_2$

 $S_1 \rightarrow aS_1 \mid ba$

 $S_2 \rightarrow abbB$

 $B \rightarrow bB \mid \lambda$

گرامر مورد نظر، زبان ^{*} a*ba + abbb را تولید می کند. در گرامر بالا دیده می شود که با داشتن دو حرف از ورودی، نمی توان تشخیص داد که از کدام قاعده برای تولید یک اشتقاق باید استفاده کرد ولی با داشتن سه حرف از ورودی انتخاب قاعده امکان پذیر است.

نکته: زبان مربوط به گرامرهای (LL(k مستقل از متن قطعی است.

نکته: زبانی مستقل از متن قطعی وجود دارد که دارای گرامر (LL(k نیست.

نکته: تمامی گرامرهای (LL(k غیر مبهم هستند.

نکته: زبانهای مستقل از متن قطعی نمی توانند ذاتاً مبهم باشند.

حال به بیان الگوریتمی برای طراحی یک ماشین پشتهای برای یک زبان مستقل از متن میپردازیم. از آنجاکه هر زبان مستقل از متن دارای گرامر مستقل از متنی در فرم نرمال گریباخ است، در این الگوریتم فرض بر این است که از روی گرامر گریباخ عمل تولید ماشین پشتهای انجام می شود. این الگوریتم همچنین نشان می دهد که زبانهای مستقل از متن توسط ماشینهای پشتهای قابل يذيرش هستند.

الگوریتم تبدیل یک گرامر مستقل از متن به یک NPDA

١. ابتدا گرامر را به فرم گریباخ تبدیل می کنیم.

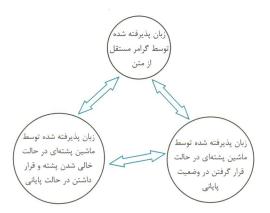
۲. انتقالات زیر را به ماشین اضافه می کنیم:

$$\begin{split} \delta\!\left(q_{0},\lambda,z\right) &= \left\{\!\left(q_{1},Sz\right)\!\right\} \\ \delta\!\left(q_{1},\lambda,z\right) &= \left\{\!\left(q_{f},z\right)\!\right\} \end{split}$$

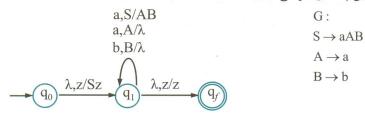
۳. برای تمامی قواعد گرامر که به صورت $A o aB_1B_2...B_n$ هستند انتقال زیر را به ماشین اضافه می کنیم:

قضیه ۷-۱: برای هر زبان مستقل از متن یک ماشین NPDA و برای هر ماشین NPDA یک زبان مستقل از متن معادل با آن وجود دارد.

نمـودار روبهرو نشـاندهنده رابطه بین زبانهای مسـتقل از متن و ماشینهای یشتهای است: مثال ۱۳: برای گرامر مستقل از متن G یک ماشین پشتهای طراحی کنید:

ماشین های پشتهای تقویت شده

ماشین پشتهای تقویت شده شبیه ماشین پشتهای است با این ویژگی که دارای یک یا چند پشته اضافی (معمولاً دو پشته) است و تابع انتقال در آن به صورت زیر تعریف می شود:

$$\delta\!:\!Q\!\times\!\left(\Sigma\bigcup\{\lambda\}\!\times\!\left(\Gamma\cup\{\lambda\}\right)\!\times\!\Gamma\cup\{\lambda\}\right)\!\to\!Q\!\times\!\left(\Gamma\cup\{\lambda\}\right)\!\times\!\left(\Gamma\cup\{\lambda\}\right)$$

در ماشین پشتهای با دو پشته، حرکت بعدی ماشین توسط حرف ورودی و عناصر بالای هر دو پشته تعیین میشود.

نکته: زبانهایی که مستقل از متن نیستند توسط ماشینهای پشتهای (PDA) پذیرفته نمیشوند مانند: $L = \left\{ a^n b^n c^n : n \geq 0 \right\}$

البته بخشی از زبانهایی که مستقل از متن نیستند توسط ماشینهای پشتهای تقویتشده پذیرش می شوند ولی به طور کلی زبانهایی که مستقل از متن نیستند توسط دستهای دیگر از ماشینها به نام ماشینهای تورینگ (Turing) که نسبت به ماشینهای پشتهای قوی تر هستند پذیرفته می شوند.

نكات و قضایای مهم در رابطه با ماشینهای یشته ای قطعی (DPDA) و غیر قطعی (NPDA)

۱. برای اینکه نشان دهیم برای هر زبان مستقل از متن یک NPDA هست که آن را می پذیرد، باید نشان دهیم که یک NPDA هست که قادر است یک اشتقاق چپ برای همه رشتههای زبان تولید کند.

L = L(M) هست به طوری که NPDA یک NPDA . به ازای هر زبان مستقل از متن L

۳. برای هر NPDAی M یک NPDAی \hat{M} با حداکثر سه وضعیت وجود دارد به طوری که \hat{M} (M) = \hat{M} . تعداد وضعیتهای \hat{M} را می توان به دو وضعیت نیز کاهش داد.

۴. برای هر NPDA یک NPDAی معادل وجود دارد به طوری که دو ویژگی زیر برقرار باشند:

ه فقط یک وضعیت نهایی q_f دارد که اگر و فقط اگر پشته خالی باشد وارد آن می شویم.

همه تغییر وضعیتها باید به شکل $\delta(q_i,a,A) = (c_1,c_2,...c_n)$ باشد که در آن:

 $c_i = (q_j, \lambda)$ $c_i = (q_j, BC)$

به این معنی که هر حرکتی یا محتوای پشته را یک حرف افزایش و یا کاهش میدهد.

۵. پذیرنده پشتهای قطعیDPDA یک آتاماتای پشتهای است که در انجام حرکاتش انتخاب ندارد. یعنی فقط و فقط یک حرکت در هر پیکربندی می تواند انجام دهد.

برخلاف آتاماتای متناهی (DFA, NFA) آتاماتای یشتهای قطعی (DPDA) و غیر قطعی (NPDA)، معادل نیستند.

۷. برای هر زبان مستقل از متن یک PDAی پذیرنده وجود دارد که تعداد علایم در پشته هر گز از طول رشته ورودی با بیشتر از یکی (علامت انتهای پشته) تجاوز نمی کند.

۸. برای پذیرش زبانهای مستقل از متن، ماشین باید بتواند به طور نامحدود شمارش کند و این کار با حافظه محدود ممکن نیست.

۹. حافظه نامحدود برای زبانهای مستقل از متن، پشته (Stack) است.

۱۰. آتاماتای پشتهای قوی تر از آتاماتای محدود (متناهی) FA است.

۱۱. وجه تمایز ماشین متناهی(FA) با ماشین پشتهای (PDA) در حافظه موقت هر دو است.

۱۲. یک NPDAی محدود بدین گونه است که بتواند طول پشته را در هر حرکت توسط حداکثر یک علامت افزایش دهد؛ بنابراین میتوان گفت برای هر NPDAی یک NPDAی محدود $\hat{L}(M) = M(\hat{M})$ است.

نمونه سؤالات

د: بانهای منظم L_1 ، L_2 ، L_3 و L_4 مفروض اند:

برای چند زبان از این ۴ زبان میتوان ماشین پشتهای با حداکثر ۲ حالت ساخت؟

2 (٢

1 ()

4 (4

3 (4

٢. كدام گزينه صحيح است؟

(علوم کامپیوتر ۸۴)

۱) اگر P یک ماشین PDA باشد، ممکن است کلمه ورودی P موجود باشد به طوری که کلیه مسیرهای محاسبه ماشین P با ورودی P به صورت Loop نامتناهی باشند.

۲) برای هر زبان مستقل از متن، یک ماشین PDA وجود دارد به طوری که برای هر کلمه ورودی w ماشین فقط دارای یک مسیر محاسبه یکتا است.

۳) برای هر ماشین PDA و هر ورودی داده شده w، تعداد پیکربندیهای ماشین با ورودی w حتماً متناهی است.

۴) برای هر گرامر مستقل از متن فقط دقیقاً یک ماشین PDA معادل وجود دارد.

٣. گرامر زير:

 $S \rightarrow aSbS$

 $S \rightarrow bSaS$

 $S \rightarrow \lambda$

۱) زبانی منظم (regular) را تولید می کند.

۲) نامبهم(unambiguous) است.

۳) مبهم (ambiguous) است.

۴) زبانی را تولید می کند که توسط هیچ ماشین پشتهای قطعی پذیرفته نمی شود.

۴. کدامیک از عبارات زیر درست است؟

M وجود دارد بــه طوری که نام M وجود دارد بــه طوری که نام M وجود دارد بــه طوری که L L . L

ii: ماشین پشتهای که در هر حرکت خود محتوای پشته را فقط یک حرف افزایش و کاهش دهد، قادر است بخشی از زبان های مستقل از متن را بپذیرد (نه تمامی آنها را).

۵. کدام گزاره درست است؟

۱) هر زبان مستقل از متن Loop یک PDA متناظر است که برای هر w ∉ L در Loop نامتناهی میافتد.

۲) هر PDA دارای یک PDA معادل و بدون انتقال بلادرنگ (λ-transition) است.

 $X \to \lambda$ است. $X \to \lambda$ است دارای یک گرامر مستقل از متن معادل بدون قانون از نوع

۴) هر زبان مستقل از متن دارای یک PDA متناظر با پشته (stack) متناهی است.

 X^R است: $X = \{x \ x^R \mid x \in L\}$ که در آن $X = \{x \ x^R \mid x \in L\}$ است: $X = \{x \ x^R \mid x \in L\}$ که در آن $X = \{x \ x^R \mid x \in L\}$

۱) یک زبان مستقل از متن خطی (Linear CF) است.

۲) دارای یک گرامر منظم با حداکثر $|\Sigma|$ دستور است.

ا) دارای یک ماشین PDA معادل با حداکثر $|\Sigma|$ حالت است.

با حداکثر $|\Sigma|$ حالت است. PDA(deterministic PDA) معادل با حداکثر ($|\Sigma|$

۷.کدام گزاره درست است؟

ا) تعداد گرامرهایی که یک زبان منظم مثل $\Sigma \subseteq L \subseteq \Sigma^*$ را تولید میکنند متناهی است.

۲) استفاده از انتقال بلادرنگ (λ - transition) در مدل محاسباتی PDA مجاز نیست.

۳) یک گرامر وابسته به متن (context sensitive) نمی تواند شامل کلمه یوچ (λ) باشد.

۴) مقدار حافظه پشته (stack) در مدل PDA متناهی ولی برای هر چنین ماشینی عددی ثابت است.

۸. برای کدامیک از زبانهای زیر یک ماشین پوش دادن (Push Down Automata) وجود دارد که آن را بپذیرد؟

٩. كدام گزاره در مورد گرامر زير نادرست است؟

(علوم کامپیوتر ۸۶)

G:

 $S \rightarrow 00S \mid X$

 $X \rightarrow 11X \mid \lambda$

۱) گرامر G' با فرم نرمال چامسکی وجود دارد که زبان آن $\{\lambda\}$ باشد.

نیست ولی زبان G مستقل از متن نیست ولی زبان G مستقل از متن است.

- ۳) یک PDA که زبانش با زبان G مساوی باشد وجود دارد.
- G (۴ یک گرامر مستقل از متن است و زبان G هم مستقل از متن است.
- ۱۰. اتوماتون یک ماشین PDA فاقد انتقال بلادرنگ (λ transition) است. آن گاه لزوماً:

(علوم کامپیوتر ۸۵)

- ۱) برای هر ورودی ماشین دقیقاً یک مسیر محاسبه یکتا دارد.
- ۲) برای هر ورودی ماشین حداکثر یک مسیر محاسبه یکتا دارد.
 - ۳) زمان محاسبه هر ورودی متناهی است.
 - ۴) زبان ماشین شامل کلمه پوچ (λ) نیست.
 - ۱۱. کدام گزاره نادرست است؟

(علوم کامپیوتر ۸۵)

۱) ماشین PDA ای مثل P را میتوان ساخت که کلیه مسیرهای محاسبه برای کلیه ورودیهای w نامتناهی (Loop) باشند. ۲) ماشین PDA ای مثل P و کلمه ورودی W را میتوان ساخت که کلیه مسیرهای محاسبه P با ورودی w متناهی و منجر به پذیرش (accept) باشند.

۳) ماشین PDA ای مثل P و کلمه ورودی w را می توان ساخت که کلیه مسیرهای محاسبه P با ورودی w نامتناهی (Loop) باشند. ۴) اگر h یک حالت توقف برای یک ماشین PDA باشد، آن گاه قطعاً ماشین همیشه می تواند با یک فرمان ساعت از حالت h به حالت دیگری تغییر وضعیت دهد.

۷. گزینه ۳ درست است.

زبان وابسته به متن می تواند شامل λ باشد ولی گرامر وابسته به متن دارای قانون λ نیست، بنابراین گزینه ۳ درست است. گزینه ۱ برای زبان تهی نادرست است. گزینه ۲ نیز بر اساس تعریف PDA نادرست است. برای زبان تهی نادرست است. گزینه ۲ نیز بر اساس تعریف PDA نادرست است.

٨. گزينه ۲ درست است.

تنها در گزینه ۲ است که می توان با کمک یک پشته، رشتههای آن را تشخیص داد؛ بنابراین گزینه ۲ درست است.

٩. گزينه ۲ درست است.

از آنجاکه برای هر گرامر مستقل از متنی که زبان آن شامل λ نباشد، گرامر معادلی در فرم نرمال چامسکی وجود دارد؛ بنابراین جمله ۱ درست است و جمله ۴ درست است و جمله ۲ درست است و بنابراین گزینه ۲ درست است. بنابراین گزینه ۲ درست است.

۱۰. گزینه ۳ درست است.

اگر یک ماشین PDA فاقد انتقال بلادرنگ باشد، با هیچ ورودی نمی تواند در Loop قرار گیرد؛ بنابراین گزینه PDA درست است. در مورد گزینههای PDA نیز می توان بیان کرد که اگر ماشین PDA دارای انتقال بلادرنگ نباشد باز هم ممکن است برای یک ورودی ماشین دارای بیش از یک مسیر محاسبه باشد. در گزینه PDA نیز اگر در ماشین PDA حالت اولیه آن نهایی باشد می تواند بدون داشتن انتقال بلادرنگ رشته PDA را بپذیرد.

۱۱. گزینه ۴ درست است.

ساختن ماشینهای مورد نظر گزینه ۱، ۲ و ۳ امکان پذیر است؛ بنابراین گزینه ۴ درست است.

خودآزمایی

 $S \rightarrow aSbb \mid aab$

 $S \rightarrow aSSS \mid ab$

 $S \rightarrow aABB \mid aAA$

 $A \rightarrow aBB \mid a$

 $B \rightarrow bBB \mid A$

 $L = \left\{a^nb^{n+2} \mid n \geq 2\right\}$

۱. یک ماشین پشتهای بسازید که زبان گرامر زیر را بپذیرد:

۲. یک ماشین پشتهای بسازید که زبان گرامر زیر را بپذیرد:

۳. یک ماشین پشتهای بسازید که زبان گرامر زیر را بپذیرد:

۴. یک ماشین پشتهای با دو حالت برای زبان زیر بسازید: